

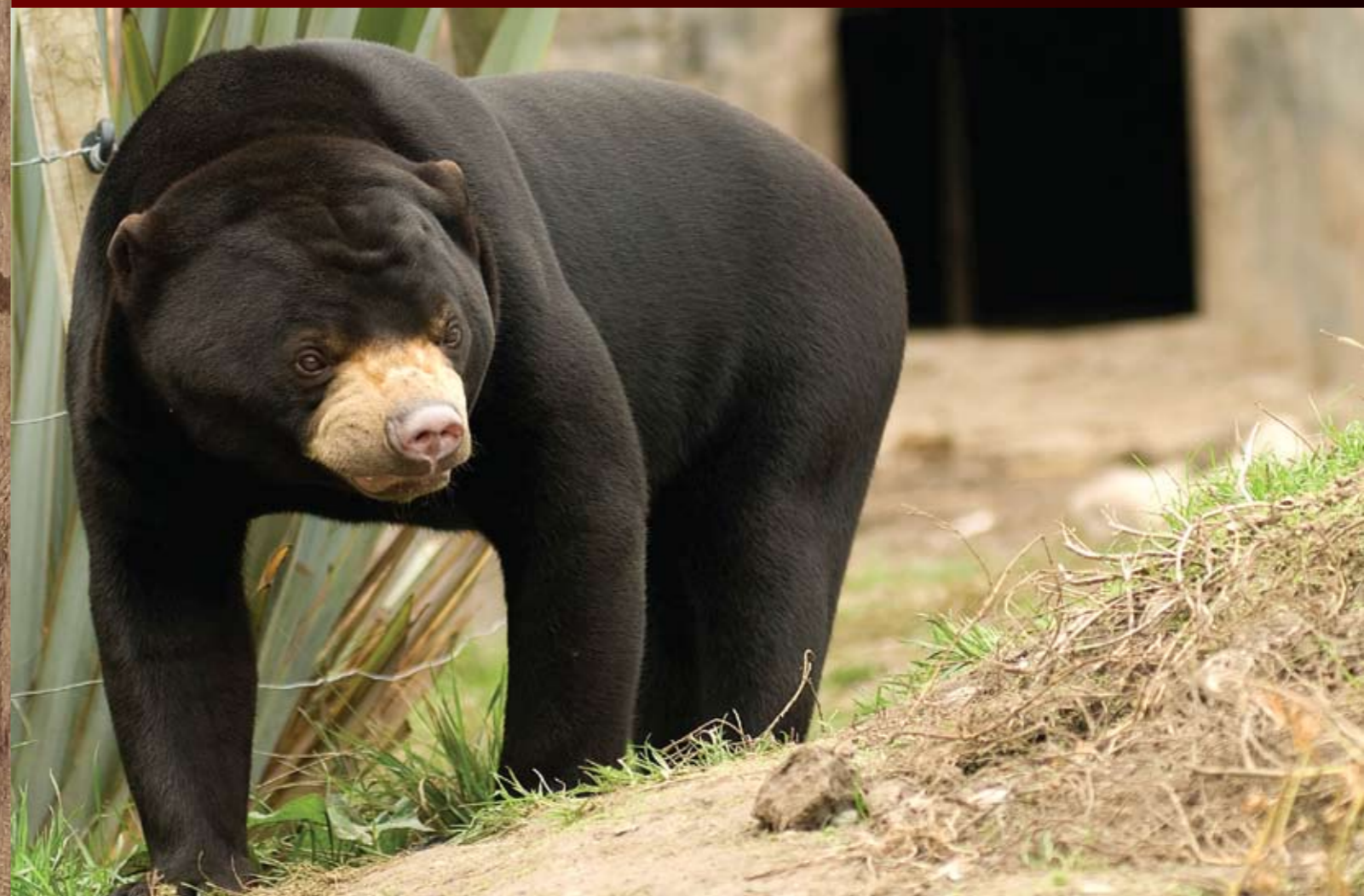

MEDVEEPE, MEDVEMANCS, MEDVETÁNC ÉS KEDV-
TELÉSBŐL TARTOTT KISMACKÓK. EZEK A SZAVAK
MINDENKINEK MÁST ÉS MÁST JELENTENEK. KINEK
KULINÁRIS, KINEK VICCES, KINEK MEGMOSOLYOG-
TATÓ JELENTÉSEKKEL BÍRNAK. KIVÉVE A MEDVÉ-
KET. NEKIK EZ EGYET JELENT A SZENVEDÉSSSEL,
MAJD A KORAI HALÁLLAL. DE LÉTEZIK EGY SZER-
VEZET, AMELY 1995 ÓTA PRÓBÁL TENNI AZ ÉRDE-
KÜKBEN.

MEDVEMENTÉS KAMBODZSÁBAN

Az ausztrál Free the Bears Alapítványt Mary Hutton alapította, egy medve-epe-csapolásról szóló dokumentumfilm megtekintését követően. A szűk ketrecben tartott medve epéjét kéthetente csapoló kínai munkások látványa annyira felháborította az ausztrál hölgyet, hogy aláírásgyűjtésbe kezdett, majd a 130000 szignót tartalmazó dobozt személyesen adta át a kínai nagykövetnek. Aztán egy napon egy Kambodzsában élő honfitársa kereste telefonon. Elmondta, hogy ismeri az alapítvány törekvéseit, ezért szeretné, ha segítenének elhelyezni a helyi étteremben tartott medvebocsokat. Maryt nem hagyta nyugodni a dolog. Lázás telefonálgatásba kezdett, és hosszas procedúra után elintézte, hogy a sidney-i Taronga Zoo befogadja az egyébként is kuriózumnak számító, a maláj medvék (*Helarctos malayanus*) fájához tartozó bocsokat.

Azóta több példányt helyeztek el így módon, de a mentett medvék nagy száma és a költségek miatt erre csak ritkán kerülhet sor. Az állatok szállítására szánt pénzből inkább azok eredeti élőhelyén létesítenek menhelyeket és építenek kifutókat. Ezek összege sem kevés, de ha összehasonlítjuk akár a hazai állatkertek kifutóinak építési költségeivel, a menhelyekre szánt pár tízmillió forint

az itt dolgozó kambodzsai állatpolók és az önkéntes szakemberek munkáját.

Persze nem elég a medvéket csupán „megmenteni” és elhelyezni. A fő feladat a természetes élőhelyük megőrzése és az ismeretterjesztő oktatás. Erre a célra az alapítvány egy elkülönített összegből juttat a helyi szervezeteknek.

A korábbi polgárháborús állapotokból csak lassan magához térő országban a környezet védelmének propagandálására egy átalakított buszt használnak, amellyel a nemzeti parkok és más védett területek lakosságát keresik fel, hogy előadások és vetítések formájában mutassák be a környék élővilágát és természetesen a medvéket.

A Free the Bears szakemberei a nemzeti parkok vadórait is folyamatosan képzik, majd a megszerzett tudást gyorsan kamatoztatják is. Ennek köszönhetően 2007 áprilisában lebonyolíthatták az első, medvék-

re fókuszáló állományfelmérést, hogy felmérjék a Kambodzsában élő medvék helyzetét. Sajnos ennek eredménye nem sok jóval kecsegtet, a vadon élő állomány számát még csak megközelítőleg sem tudják megmondani.

TUDOMÁNY ÉS KUTATÁS

A medvemhely munkatársai a tudományt is szolgálják. Pár éve egy vadon

A cikk megírásához nyújtott segítségért külön köszönet a Free the Bears Foundation összes alkalmazottjának, különösen az alapító Mary Huttonnak, a délkelet-ázsiai menhelyeket irányító Matt Huntnak, a látogatásunk idején Phnom Tamaóban dolgozó Jodie és Peter Ellennek, továbbá a Rare Species Conservation Centre összes alkalmazottjának. A fotókért külön köszönet Matt Huntnak és Todd Daltonnak.

további infók:

www.freethebears.org

www.rare-species-conservation-centre.org

A Free the Bears Alapítvány által megmentett medvék számokban:	
India	525
Kambodzsza	139
Vietnám	30
Laosz	18
Indonézia	5
Thaiföld	25

született, örvös és maláj medve frigyéből származó bocsot mentettek meg, amely méltán keltette fel a tudóstársadalom figyelmét. A különös hibridről szakcikket írtak, a mindkét faj külső és belső tulajdonságait öröklő medvét még napjainkban is tanulmányozzák. De ápolnak itt különös, világosbarna színváltozatú örvösmedvét is, amely inkább hasonlít idősebb oroszlánra, mint medvére. Az alapítvány működésének biztosításában az állatkertek is segíthetnek. Ennek kiváló példája a Vadon egy korábbi cikkében (*Kismacskák a nagymacskákért, 2009/6.*) már említett angol állatkert, a Rare Species Conservation Centre tevékenysége. Kis alapterületük és szűkös költségvetésük ellenére sikerült felépíteniük egy tágas medvekifutót, ahol a *Jo Jo* és *Srey Ya*, a fiatal malájmedve-pár nyert elhelyezést. 2007-ben érkeztek, egyene-

sen a kambodzsai menhelyről, és 25 év után ezek voltak az első maláj medvék Nagy-Britanniában, így érkezésük sok látogatót, és ami fontosabb, sok támogatót hozott. Így a medvepár nemcsak az esetleges szaporulattal, hanem némi pénzzel is segítheti vadon élő fajtársa- it. A támogatásokból persze nemcsak a medvemhelyeknek, hanem a terepbilógusoknak is jut; az állatkert 2009-ben a szumátrai Kerinci Nemzeti Park területén dolgozó medvekutatót támogatott, de az adományok révén sikerült hozzájárulni a Phnom Tamao-i telep állatkórházának felépítéséhez is.

És hogy milyen jövő vár a többi medvére? A megoldás sajnos nem egyedül a Free the Bears és a hasonló alapítványok kezében van. Talán ha Ázsia legtöbb országában, köztük Kínában is betiltanák a medveepe és medvemancs értékesítését, megszűnnének a hivatalosan és feketén üzemelő medvefarmok, de akkor is maradna – sőt, élénkebb lenne – a fekete kereskedelem. A kambodzsai menhelyen élő medvék is kobzások révén kerültek ide, és mint a statisztika mutatja, egyre többen látnak fantáziát a kistestű medvék értékesítésében...

Buzás Balázs (balazsbuzas.com)

Fényképezte: Buzás Balázs, Matt Hunt, Rare Species Conservation Centre

nem is tűnik olyan soknak. A Kambodzsában, Thaiföldön, Vietnámban, Laoszban, Indonéz-Borneón és Indiában alapított menhelyek maláj, örvös (*Ursus thibetanus*) és ajakos medvéknek (*Melursus ursinus*) nyújtanak végső menedéket.

SÉRÜLT MACKÓK MENEDÉKE

A tavalyi év végén visszatérő vendégként a kambodzsai Phnom Tamao Állatkert és Vadállatmenhely területén működő telepüket kerestük fel. A Tamao-domb a fővárostól csupán 40 kilométerre, egy száraz, erdős területen található. Ezen belül öt hektáros területet mondhat a magáénak a medvemhely, amely kb. száz maláj és pár örvös medvének nyújt az eredeti élőhelyhez hasonló elhelyezést, összesen 16 tágas kifutóban. A gyakran sérülésekkel vagy amputált végtaggal érkező medvék csapatba szoktatása nem könnyű feladat. Szerencsére az alapfeltételek – tágas, természetű kifutók, szeparált belső helyiségek, rengeteg mászási lehetőség – és a mindennapos környezetgazdagítás nagyban segíti

